

Autistické centrum Andreas® n. o.

Výroční správa 2019

OBSAH

- 1. Úvod**
- 2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2019**
  - 2.1 Poskytované služby**
  - 2.2 Prehľad realizovaných projektov**
  - 2.3 Poskytované doplnkové terapie**
  - 2.4 Poskytnuté vzdelávanie v externom prostredí**
  - 2.5 Zrealizované školenia, semináre a iné komunitné aktivity v centre Andreas**
  - 2.6 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas**
  - 2.7 Osveta**
  - 2.8 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas**
  - 2.9 Trhy a iné dobročinné akcie**
- 3. Príjmy a výdavky**
- 4. Prehľad príjmov**
- 5. Stav pohybu majetku a záväzkov**
- 6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie**
- 7. Ďalšie údaje určené správnou radou**
- 8. Vyjadrenie revízora**

1. Úvod

Nezisková organizácia Autistické centrum Andreas® n.o. so sídlom Galandova 7, 811 06 Bratislava vznikla 19. 11. 2001 a bola zaregistrovaná na Krajskom (v súčasnosti Okresnom) úrade Bratislava ako Nezisková organizácia pod číslom OVVS/773/37/2001 – NO. V súčasnosti poskytuje sociálne služby na základe akreditácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorá nadobudla účinnosť 6. júna 2018.

DRUH VŠEOBECNE PROSPEŠNÝCH SLUŽIEB:

- *Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti*
- *Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry*
- *Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt*

Nezisková organizácia poskytuje všeobecne prospešné služby v oblasti sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti u populácie postihnutej autistickým syndrómom podľa osobitného zákona:

- sociálnu prevenciu – na predchádzanie a zabraňovanie príčin vzniku porúch psychického, fyzického alebo sociálneho vývinu občana; formy sociálnej prevencie sú vyhľadávacia, nápravná, rehabilitačná, resocializačná činnosť a organizovanie výchovno-rekreačných táborov,
- sociálne poradenstvo – odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného poradenstva fyzickej osobe, rodine alebo komunite – ambulatná prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva a terénna prostredníctvom terénnych programov,
- sociálna rehabilitácia – odborná činnosť na podporu samostatnosti a zručnosti fyzickej osoby,
- pracovná terapia – odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov fyzickej osoby.

Služby v oblasti vzdelávania, výchovy a rozvoja telesnej kultúry podľa osobitného zákona – ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe, ktorý vedie k doplneniu, obnoveniu, rozšíreniu alebo prehĺbeniu kvalifikácie, potrebnej na výkon odbornej činnosti. Záujmové vzdelávanie v problematike autizmu pre rodiny, odborníkov a širokú verejnosť ukončené vydaním osvedčenia o absolvovaní.

Ďalšie služby v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt

- organizovanie rôznych kultúrnych, športových a spoločenských podujatí, výstav, prezentácií, kurzov, konferencií, besied,
- poskytovanie služieb v rámci Regionálneho centra autizmu pre Bratislavský samosprávny kraj.

(vid'. štatút Autistického centra Andreas)

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2019

2.1 Poskytované služby

Autistické centrum Andreas® n. o., založené v roku 2001, v súčasnosti poskytuje sociálne služby na základe rozhodnutia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré nadobudlo účinnosť 6. júna 2018. Na základe **zmluvy č. 2/2019/FPP/ŠSP-OSV o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby** v zmysle § 81 a nasl. zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov na úhradu nákladov za poskytovanie sociálnych služieb a VZN č. 32/2009 o bližších podmienkach poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v súlade s § 75 až § 78 a § 81 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. O živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja, bola na účet SK4575000000004008132065 v roku 2019 poukázaná suma spolu 58 943 EUR na špecializované sociálne poradenstvo a 30 126 EUR na sociálnu rehabilitáciu poskytované od 1. 1. 2019 – 31. 12. 2019.

Uvedený finančný príspevok počas roka 2019 len čiastočne pokrýval náklady centra Andreas na realizáciu svojich cieľov, vyplývajúcich zo zámeru poskytovania komplexných špecializovaných služieb výhradne autistickej populácii. Hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami vykazujeme v správe o hospodárení, vid'. Účtovná uzávierka a Správa audítora.

Všetky služby a aktivity sme realizovali najmä v budove, ktorá je spoločne so záhradou vo vlastníctve našej neziskovej organizácie, a sídli na Galandovej ulici 7 v Bratislave 1, Staré Mesto.

Počas roka 2019 sme poskytovali deťom a mladým ľuďom s autizmom a ich rodinám, ako aj odborníkom nasledujúce služby – **základné a špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, starostlivosť pre deti do troch rokov, diagnostiku, vývinovú diagnostiku, individuálne terapie, odborné a výchovno-vzdelávacie poradenstvo, doplnkové terapie, voľnočasové aktivity a vzdelávacie aktivity pre rodičov i odborníkov.**

Komplexná diagnostika

Poskytujeme psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia detí a mladých ľudí s podozrením na diagnózu z okruhu porúch autistického spektra (ďalej PAS). Súčasťou našej práce je špecifikácia diagnózy a definovanie individuálnych charakteristík dieťaťa či mladého človeka. Na základe vyšetrenia rodičia dostávajú odporúčenie týkajúce sa ďalšej výchovy a vzdelávania dieťaťa.

Vývinová diagnostika (PEP-R)

Pri deťoch s PAS v predškolskom a mladšom školskom veku sa zameriavame na zisťovanie aktuálnej vývinovej úrovne dieťaťa v jednotlivých vývinových oblastiach (napodobňovanie, vnímanie, jemná motorika, hrubá motorika, koordinácia, poznávacie a verbálne schopnosti, porozumenie reči) a na určovanie silných a slabých stránok. Vývinová diagnostika PEP-R je dôležitým predpokladom

k nastaveniu individuálneho plánu, nevyhnutného k rozvíjaniu dieťaťa v jednotlivých oblastiach a odporúčaní vhodnej formy starostlivosti v zmysle využitia ďalšieho potenciálu dieťaťa.

Edukačno-behaviorálna intervencia

Edukačno-behaviorálna intervencia je intenzívna terapia v rozsahu troch hodín týždenne. S dieťaťom sa pracuje individuálne a v úzkej spolupráci s rodičom. Pri práci vychádzame zo zásad a metód aplikovanej behaviorálnej analýzy (ABA). Metodika behaviorálnej analýzy patrí v súčasnosti k jednej z najefektívnejších metód terapie pre deti s detským autizmom, ktorá sa venuje správaniu dieťaťa, pričom za správanie sa považuje všetko čo dieťa robí – ako sa hrá, akým spôsobom komunikuje a pod. Vytváraním nácvikových situácií, pozitívnou motiváciou a intenzívnym opakovaním podporujeme a rozvíjame u dieťaťa žiadúce správanie najmä v oblastiach komunikácie, porozumenia, napodobňovania, sociálnych zručností, hry a sebaobsluhy.

Starostlivosť o deti do troch rokov

Venujeme sa rodinám detí s PAS v ranom veku. Na základe psychologického vyšetrenia, stanovenia diagnózy, potrieb rodičov a individuálnej práce s dieťaťom vytvoríme individuálny plán rozvoja dieťaťa, rodine vysvetlíme základné princípy a metódy práce s dieťaťom. V rámci starostlivosti organizujeme aj stretnutia rodičov. V starostlivosti o deti do troch rokov využívame najmä princípy edukačno-behaviorálnej intervencie.

Odborné a výchovno-vzdelávacie poradenstvo

Deťom a mládeži so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zabezpečujeme komplexnú starostlivosť (špeciálno-pedagogickú, psychologickú, terapeutickú), školskú integráciu týchto detí do materských, základných a stredných škôl, vypracovávame podklady k individuálnym výchovno-vzdelávacím plánom a odporúčania k prístupu k deťom a žiakom s PAS v rámci škôl a školských zariadení, spolupracujeme s pedagógmi, psychológmi, špeciálnymi pedagógmi a výchovnými poradcami na školách. Aktuálne spolupracujeme aj s niektorými vysokými školami, kde študujú mladí ľudia s PAS.

Sociálna rehabilitácia

Zameriavame sa na rozvoj komunikačných zručností, sociálnych vzťahov, rozvoj vnímania, myslenia, poznávania a motorických zručností, na nácvik adekvátnych modelov správania, trávenie voľného času, hru a sebaobsluhu u detí s PAS. Ide o podporu smerujúcu k dosiahnutiu čo najvyššieho stupňa samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Sociálne poradenstvo

Rodičov detí s PAS ako aj samotných ľudí s PAS na úrovni základného sociálneho poradenstva informujeme a taktiež im poskytujeme potrebnú podporu pri uplatňovaní práv a nárokov pri jednaniach na úradoch a pod. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva sa zameriavame na zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov dieťaťa, rodiny alebo blízkeho okolia, a následne poskytujeme odbornú pomoc. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Individuálne odborné terapie pre deti a mládež s PAS sa snažíme prispôbovať ich aktuálnym a individuálnym potrebám. Individuálna **terapia pre deti a mládež s Aspergerovým syndrómom** prebieha obvykle raz týždenne, zväčša formou

rozhovoru. Podľa potrieb a veku klienta zaraďujeme prvky arteterapie, terapie hrou a iné psychoterapeutické techniky. Terapeutické stretnutia majú za cieľ vytvoriť bezpečný priestor pre dieťa, v ktorom môže hovoriť o svojom prežívaní a hlbšie mu porozumieť.

V terapii s deťmi s detským autizmom pracujeme individuálne s dieťaťom zvyčajne raz týždenne. V terapii vychádzame zo štruktúrovaných vzdelávacích programov, behaviorálnych techník a pracujeme formou vizualizovaných informácií. Sústreďujeme sa na zlepšenie komunikačných zručností dieťaťa a v prípade potreby aj vytvorenie alternatívneho komunikačného systému. Zameriavame sa na podporu komplexného vývinu dieťaťa, predovšetkým na oblasti, v ktorých má dieťa ťažkosti.

Doplnkové terapie

Pre deti a mladých ľudí s PAS realizujeme pod vedením skúsených lektorov a pedagógov. (väčšinou z externého prostredia) ďalšie **doplnkové terapie**, ako napríklad Snoezelen terapia, muzikoterapia, arteterapia, fyzioterapia, canisterapia, ergoterapia... V roku 2019 pokračujeme v rozbehnutom kurze programovania pre mladých ľudí s Aspergerovým syndrómom.

Osveta a vzdelávanie

Pravidelne organizujeme semináre a školenia pre odbornú verejnosť, rodičov detí s PAS a všetkých, ktorí majú o problematiku autizmu záujem. V knižnici môžu záujemcovia nájsť množstvo odbornej literatúry, ako i beletrie v slovenskom, českom alebo anglickom jazyku.

Kvantitatívne vyhodnotenie

V roku 2019 Autistické centrum Andreas poskytlo **152 deťom a mladým ľuďom diagnostiku** (príp. rediagnostiku), v rámci ktorej každé dieťa či mladý človek absolvoval tri sedenia v trvaní jeden až jeden a pol hodiny. Po diagnostickom vyšetrení v rámci základného a špecializovaného sociálneho poradenstva boli rodičia ako aj samotní klienti informovaní a poučení o ďalšom terapeutickom postupe a vzdelávaní. V roku 2019 naši **sociálni poradcovia poskytli** pre klientov s autizmom **2 737 špecializovaných sociálnych poradenstiev v počte 5 408,50 hodín a 44 klientom poskytli 2 742 hodín sociálnej rehabilitácie v ambulantnej forme.**

V rámci doplnkových terapií sme poskytovali pravidelne arteterapiu 9 klientom a Snoezelen terapiu 10 klientom.

2.2 Prehľad realizovaných projektov

Názov projektu: Viem ti povedať

Darca: Nadačný fond Lenovo v Nadácii Pontis

Trvanie projektu: apríl 2017 – 2019

Filantropický projekt „Viem ti povedať“ je zameraný na podporu komunikácie u detí a mladých ľudí s autizmom a zároveň s poruchami hovorenej reči a čítania. Prostredníctvom projektu bol v roku 2017 centru Andreas poskytnutý nenávratný finančný dar vo forme piatich tabletov s nainštalovanou aplikáciou LenTalk. Cieľom projektu je podpora komunikácie detí s autizmom. Ide pokračovanie projektu z roku 2014, v rámci ktorého sa aplikácia neustále vyvíja. Na inovácii pre lepšiu použiteľnosť u detí s autizmom sa podieľalo aj naše centrum Andreas. V decembri 2016 sa uskutočnil krst aplikácie LenTalk a vo februári 2017 prebehla tlačová

konferencia s aktívnou účasťou Autistického centra Andreas. V júni 2019 sa konalo pracovné stretnutie týkajúce sa ďalšej spolupráce a možností technického vylepšenia aplikácie a prezentovanie využitia v praxi.

Názov projektu: Podpora senzorickej integrácie v Autistickom centre Andreas

Darca: International Women´s Club Bratislava

Trvanie projektu: november 2018 – október 2019

Ľudia s PAS len zriedka dokážu zakúsiť svet tak ako väčšina z nás. Svet sa stáva pre nich svet mätúcim, plným nezrozumiteľných podnetov. Zažívajú ťažkosti, pretože spôsob, ktorým sa učia o svete cez svoje zmysly, je oslabený. Vďaka projektu sme mohli zakúpiť nové senzorické pomôcky na podporu senzorickej integrácie.

Názov projektu: Viac terapií v nových priestoroch

Darca: Nadácia Markíza a UniCredit bank

Trvanie projektu: december 2018 – november 2019

Cieľom projektu bola podpora v rozširovaní služieb centra Andreas. V rámci projektu sme vymenili tri pôvodné dvere za protihlukové, ktoré oddeľujú terapeutické miestnosti od čakárne, čím sme zabezpečili „bezpečné prostredie“ pre rodičov a deti v terapiách. Do jednej z terapeutických miestností sme zakúpili novú sedačku, aby sme zaistili hygienické normy v miestnostiach.

Názov projektu: Podpora činnosti centra Andreas

Darca: KPMG Slovensko spol. s r. o.

Trvanie projektu: december 2018 – november 2019

Cieľom projektu bolo zakúpenie didaktických pomôcok pre poskytované služby a aktivity centra Andreas.

Názov projektu: Pre rodičov bez rodičov

Darca: Nadácia Pontis (Dobrá krajina)

Trvanie projektu: január – december 2019

Cieľom projektu bolo zrealizovanie krátkodobých pobytov pre deti s autizmom. Ide o obdobie, v ktorom deti nedochádzajú do škôl, stacionárov a podobných zariadení. Väčšina rodičov trávi so svojimi deťmi všetky voľné chvíle, t. j. nielen čas po práci, ale aj víkendy a dovolenky, kedy často krát nemožno hovoriť o oddychu a relaxe, keďže deti s autizmom vyžadujú zvýšenú starostlivosť a nepretržitý dozor. Absencia oddychu sa prejavuje negatívne aj na zdravotnom stave a psychickej pohode rodičov. Našou snahou je poskytovať rodičom príležitosť na načerpanie nových síl, ako aj istotu, že o ich deti bude odborne postarané.

Názov projektu: Program expertného dobrovoľníctva

Darca: LEAF

Trvanie projektu: január – december 2019

Cieľom Programu expertného dobrovoľníctva je vyhľadávať mladých profesionálov, ktorí majú záujem venovať svoj čas, expertízu a skúsenosti a prepájať ich s neziskovými organizáciami, sociálnymi podnikmi alebo startupmi. Dobrovoľnícka príležitosť je prospešná pre obe strany – dobrovoľník má možnosť rozvíjať svoje zručnosti v novom a inšpiratívnom prostredí a my sme získali posilu navyše, ktorá nám pomáha efektívnejšie naplňať naše poslanie. V centre Andreas v roku 2019 sme spolupracovali s tromi dobrovoľníkmi – dobrovoľníčkou v oblasti právneho poradenstva, dobrovoľníčkou v oblasti knižničného systému a dobrovoľníka v oblasti programovania.

Názov projektu: Tak ďaleko, tak blízko II.

Darca: Nadácia Orange

Trvanie projektu: máj – november 2019

Cieľom projektu bolo posilnenie rodičov a pedagógov ako spolupracujúcich kooterapeutov, všeobecná podpora starostlivosti o deti s autizmom a podpora scitlivovania verejnosti v téme autizmu. Pre rodičov a pedagógov sme zorganizovali viac ako 10 rôznych aktivít na podporu a rozvoj detí s autizmom.

Názov projektu: AUTISTI – ARTISTI 2019

Darca: Mestská časť Bratislava-Staré mesto

Trvanie projektu: máj – december 2019

Projekt podporil pravidelnú a systematickú arteterapiu s cieľom zvyšovania dobrého psychického stavu detí a mladých ľudí s autizmom. Vďaka aktivitám projektu sme u detí s autizmom rozvíjali sociálne a komunikačné zručnosti a paralelne u nich podporovali rozvoj motoriky a výtvarnej tvorby

Názov projektu: Urob si mozaiku

Darca: Hlavné mesto SR Bratislava

Trvanie projektu: august – december 2019

Vďaka aktivitám projektu sme podporili keramickú činnosť v artedielni, vyrobili sme keramické kachličky, ktorými sme oblepili múry pri vchode do záhrady nášho centra. Prvú kachličku sme osadili počas záhradnej slávnosti v septembri 2019. Súčasťou projektu bola aj výmena umývadla a dokúpenie odvlhčovača do artedielni.

Názov projektu: Moje zmysly fungujú inak

Darca: Nadácia Tatra banky

Trvanie projektu: jún – december 2019

Cieľom projektu bolo zrealizovanie pravidelnej terapie senzorickej integrácie, zakúpenie potrebných pomôcok, rozšírenie terapie o aromaterapiu a vyškolenie nových terapeutov.

2.3 Poskytované doplnkové terapie

Arteterapia

Aj v roku 2019 pokračovala **arteterapia** pre klientov z interného, ako aj externého prostredia. Spolupracovali sme s Denisou Alföldyovou, Janou Balcovou, Jankou Detvajovou, Jankou Kováčikovou, Ľubicou Mažgútovou a Táňou Vlčkovou pri výrobe keramiky a pri inej výtvarnej tvorbe – maľovanie akrylom, pastelom, textilnými farbami, lepenie mozaík a vyšívanie, práca s papierom a pod. Výrobky z našej výtvarnej a keramickej dielne ponúkame záujemcom v rámci sezónnych trhov a rôznych podujatí neziskových organizácií a firiem. **Arteterapiu sme poskytli počas roka 2019 deviatim klientom.**

Snoezelen terapia

Ľudia s autizmom pri vnímaní a poznávaní svojho okolia sú hypersenzitívni, množstvo prichádzajúcich zmyslových podnetov nedokážu selektovať a vhodne spracovávať. Z hľadiska zmyslového vnímania dochádza k tzv. „presýteniu“ zmyslov. Dôsledkom čoho môže nastávať únik autistu do svojho sveta (vypnutie príjmu) alebo reakcia dieťaťa s autizmom nežiaducim správaním – agresia voči okoliu alebo sebe, krik a pod. Obzvlášť kritické je obdobie puberty, kedy stres a narastajúca frustrácia z neschopnosti komunikovať vyvolávajú závažnejšie formy problémového správania.

Medikamentózna liečba príčinu nelieči, prejavy len tlmí a prináša so sebou aj množstvo vedľajších účinkov. Jednou z mála účinných metód na zvládanie týchto stavov je **Snoezelen** (z holandských slov – čušať a driemať). Ide o multistimulačnú metódu, ktorá produkuje pocit pohody – spôsobuje uvoľnenie, privádza k relaxácii, ale na strane druhej aktivuje, prebúdzá záujem, riadi a usmerňuje podnety, odbúrava strach, podporuje nadväzovanie sociálnych vzťahov a komunikáciu. Snoezelen terapiu poskytujeme od roku 2009. Snoezelen sa v našom centre stáva veľmi žiadanou terapiou a to hlavne vďaka odborníkom, ako aj modernému technickému vybaveniu. Snoezelen terapiu v centre Andreas v roku 2019 vykonávali – Katarína Bežillová, Lenka Brinčíková, Alžbeta Opáľková a Eliška Valkovičová. **Snoezelen terapiu sme poskytovali na pravidelnej báze desiatim klientom.**

Denný tábor

Od roku 2013 organizujeme v rámci jedného týždňa letných prázdnin denný tábor pre deti s autizmom. Program pre deti je individualizovaný na základe ich potrieb. V roku 2019 sme zorganizovali tábor pre 8 detí vo veku od 7 do 12 rokov.

2.4 Poskytnuté vzdelávanie v externom prostredí

Naši odborníci vykonali viacero odborných školení v rôznych organizáciách, firmách, na univerzitnej pôde, ako aj na stredných, základných či materských školách:

- **19. 2. 2019** – konzultácia na súkromnej základnej škole v Bratislave, Znievska ul.
- **7. 3. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ J. A. Komenského v Seredi, 1. časť
- **20. 3. 2019** – odborný seminár „**Využívanie metodiky TEACCH v praxi**“ v CVI v Žiline
- **21. 3. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ J. A. Komenského v Seredi, 2. časť
- **9. 4. 2019** – aktívna účasť (Kateřina Nakládalová) na konferencii v Bratislave „**Ignorovaní, diskriminovaní a prehliadaní autisti a ich rodiny**“, ktorá bola zameraná na prezentáciu každodenných problémov ľudí s autizmom a ich rodín a s cieľom adresovať požiadavky na zmeny príslušných opatrení pre kompetentné inštitúcie. Konferencia bola realizovaná v spolupráci s Nadáciou Filantropia a pod záštitou podpredsedníčky Národnej rady SR Lucii Ďuriš Nocholsonovej.
- **7. 5. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ Montessori v Bratislave
- **14. 5. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ v Bratislave, Turnianska ul.
- **17. 5. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na paneurópskej súkromnej ZŠ v Bratislave
- **26. 8. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ a MŠ v Bratislave, Nejedlého ul., 1. časť
- **27. 8. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ v Bratislave, Jeseniova ul.
- **28. 8. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ a MŠ v Bratislave, Nejedlého ul., 1. časť
- **20. až 21. 9. 2019** – školenie pre odborníkov „**Edukačno-behaviorálna intervencia**“ v Leviciach

- **27. 9. 2019** – odborný seminár „**Diagnostika autizmu**“ v NÚDCH v Bratislave, Limbová ul.
- **17. 10. 2019** – odborná konzultácia na Gymnázium Sv. Františka v Levoči
- **25. 10. 2019** – konzultácia na základnej škole v Bratislave, Jeseniova ul.
- **28. 10. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na ZŠ v Bratislave, Mudroňova ul.
- **30. 10. 2019** – odborný seminár „**Využívanie metodiky TEACCH v praxi**“ na MŠ a ZŠ vo Vrbovom
- **4. 11. 2019** – odborný seminár pre pedagógov „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na Bilingválnom gymnázium C. S. Lewisa v Bratislave, Haanova ul.

2.5 Zrealizované školenia, semináre a iné komunitné aktivity v centre Andreas

Priamo v našom centre sme v roku 2019 zrealizovali pre rôzne cieľové skupiny nasledovné semináre, workshopy, školenia, či stretnutia:

- **16. 1. 2019** – odborný seminár „**Prvá pomoc pre rodičov s detským autizmom**“, 1. časť
- **18. až 19. 1. 2019** – školenie MODUL 1A „**Teoretické východiská**“ ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie edukačno-behaviorálnej intervencie v práci s deťmi s poruchou autistického spektra**“, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov.
- **30. 1. 2019** – odborný seminár „**Prvá pomoc pre rodičov s detským autizmom**“, 2. časť
- **6. 2. 2019** – kurz pre mladých ľudí s Aspergerovým syndrómom (ďalej s AS) „**Svet programovania**“ – 1/14
- **8. až 9. 2. 2019** – školenie MODUL 1B „**Teoretické východiská**“
- **13. 2. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania**“ – 2/14
- **20. 2. 2019** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom**“, 1. časť
- **21. 2. 2019** – workshop pre študentov „**Autizmus vs. Aspergerov syndróm**“
- **21. 2. 2019** – workshop pre rodičov detí s AS „**Prečo sa hrať? Význam hry u detí s Aspergerovým syndrómom, rodič a učiteľ ako partner v hre.**“
- **22. až 23. 2. 2019** – školenie MODUL 2A „**Tvorba individuálnych programov pre deti s PAS**“ ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie edukačno-behaviorálnej intervencie v práci s deťmi s poruchou autistického spektra**“, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov pre prácu s metodikou a princípmi ABA terapie.
- **6. 3. 2019** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom**“, 2. časť
- **6. 3. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania**“ – 3/14
- **13. 3. 2019** – workshop pre rodičov „**Tvorba úloh pre deti s autizmom – štruktúra a vizuálne usporiadanie priestoru, času a postupu**“
- **13. 3. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania**“ – 4/14
- **15. až 16. 3. 2019** – školenie MODUL 2B „**Tvorba individuálnych programov pre deti s PAS**“
- **20. 3. 2019** – odborný seminár „**Žiak s Aspergerovým syndrómom (ďalej AS) alebo vysokofunkčným autizmom (ďalej VFA) v škole**“
- **27. 3. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania**“ – 5/14
- **28. 3. 2019** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“

- **3. 4. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 6/14
- **6. 4. 2019** – školenie MODUL 2C „Tvorba individuálnych programov pre deti s PAS“
- **10. 4. 2019** – workshop pre rodičov „Svet očami môjho dieťaťa. Základné informácie o myslení, vnímaní a prežívaní detí s AS.“
- **17. 4. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 7/14
- **13. 4. 2019** – školenie MODUL 2C „Tvorba individuálnych programov pre deti s PAS“
- **24. 4. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 8/14
- **1. 5. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 9/14
- **15. 5. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 10/14
- **15. 5. 2019** – workshop pre rodičov „Keď je moje dieťa iné... Základné informácie pre rodičov detí s detským autizmom“
- **16. 5. 2019** – odborný seminár „Snoezelen terapia a senzorická integrácia“
- **22. 5. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 11/14
- **24. až 25. 5. 2019** – školenie pre rodičov „Edukačno-behaviorálna intervencia“, 1. časť
- **29. 5. 2019** – workshop pre rodičov „Problematika komunikácie detí s PAS“
- **29. 5. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 12/14
- **30. 5. 2019** – workshop pre návštevu zo Slovinska „Autizmus na Slovensku a Autistické centrum Andreas“
- **12. 6. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 13/14
- **14. 6. 2019** – školenie pre rodičov „Edukačno-behaviorálna intervencia“, 2. časť
- **19. 6. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania“ – 14/14
- **19. až 23. 8. 2019** – **Denný letný tábor** pre deti s autizmom
- **4. 9. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania II.“ – 1/14
- **11. 9. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania II.“ – 2/14
- **18. 9. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania II.“ – 3/14
- **28. 9. 2019** – školenie MODUL 3 „Priama práca s dieťaťom“ ako súčasť širšieho školenia „Využívanie edukačno-behaviorálnej intervencie v práci s deťmi s poruchou autistického spektra“, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov pre prácu s metodikou a princípmi ABA terapie.
- **2. 10. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania II.“ – 4/14
- **9. 10. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania II.“ – 5/14
- **15. 10. 2019** – odborný seminár „Prvá pomoc pre rodičov s detským autizmom“, 1. časť
- **16. 10. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania II.“ – 6/14
- **18. až 19. 10. 2019** – školenie MODUL 1A „Teoretické východiská“ ako súčasť širšieho školenia „Využívanie edukačno-behaviorálnej intervencie v práci s deťmi s poruchou autistického spektra“, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov.
- **22. 10. 2019** – workshop pre rodičov „Svet očami môjho dieťaťa. Základné informácie o myslení, vnímaní a prežívaní detí s AS.“
- **23. 10. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „Svet programovania II.“ – 7/14
- **29. 10. 2019** – odborný seminár „Prvá pomoc pre rodičov s detským autizmom“, 2. časť
- **4. 11. 2019** – workshop pre študentov Pedagogickej fakulty UK v Bratislave „Autizmus v praxi“

- **5. 11. 2019** – workshop pre rodičov „**Tvorba úloh pre deti s autizmom – štruktúra a vizuálne usporiadanie priestoru, času a postupu**”
- **6. 11. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania II.**“ – 8/14
- **12. 11. 2019** – workshop pre rodičov „**Svet očami môjho dieťaťa. Základné informácie o myslení, vnímaní a prežívaní detí s AS.**“
- **13. 11. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania II.**“ – 9/14
- **15. až 16. 11. 2019** – školenie MODUL 1B „**Teoretické východiská**”
- **20. 11. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania II.**“ – 10/14
- **23. 11. 2019** – školenie MODUL 3 „**Priama práca s dieťaťom**”
- **27. 11. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania II.**“ – 11/14
- **4. 12. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania II.**“ – 12/14
- **11. 12. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania II.**“ – 13/14
- **18. 12. 2019** – kurz pre mladých ľudí s AS „**Svet programovania II.**“ – 14/14

V seminároch, workshopoch a ostatných aktivitách plánujeme pokračovať aj v roku 2020.

2.6 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas

Snahou centra Andreas je neustále posilňovanie a celoživotné vzdelávanie svojich zamestnancov s cieľom poskytovať klientom moderné a efektívne služby v čo najvyššej miere. V roku 2019 sa zamestnanci Autistického centra Andreas zúčastnili niekoľkých vzdelávacích seminárov, na ktorých si zvyšovali svoje odborné kompetencie:

- **21. 9. 2017 až 8. 11. 2019** – kurz „**Supervízia v pomáhajúcich profesiách**“, ASSP, Bratislava (O. Rajecová)
- **20. 10. 2018 až 24. 11. 2019** – kurz **Terapia hrou**, Inštitút terapie hrou, Bratislava (I. Biznárová)
- **4. až 6. 3. 2019** – školenie **ADOS-2**, ACVA Bratislava (N. Jarábková, Ľ. Melocíková)
- **1. až 3. 4. 2019** – školenie **ADOS-2**, ACVA Bratislava (I. Biznárová, L. Brinčíková)
- **18. 6. 2019** – kurz „**Nevíte si rady s problémovým dieťaťom?**“, Univerzita Palackého Olomouc (N. Jarábková, O. Rajecová)
- **jún 2019** – **pracovné stretnutie pracovníkov SCŠPP** (O. Rajecová)
- **31. 8. až 20. 9. 2019** – **Inštruktor sociálnej rehabilitácie**, V a V Akademy, Nitra (K. Baboľová, A. Kudjaková, A. Opáľková)
- **16. 9. 2019** – konzultácia „**Kampane na sociálnych sieťach pre MVO**” (L. Gvozdjaková)
- **17. až 19. 9. 2019** – školenie „**Ako rozpoznať autizmus**“, VCI, Žilina (N. Jarábková, J. Kántorová, A. Kudjaková)
- **19. 9. 2019** – informačný seminár, Socioforum, Bratislava (D. Budinská, K. Nakládalová, M. Mészárosová, O. Rajecová)
- **23. 9. 2019** – odborný seminár „**Odmeňovanie v školstve**”, VESNA, Bratislava (A. Riečická)
- **26. až 27. 9. 2019** – školenie „**Práca so skupinou**” MODUL 1, Coachingplus, Bratislava (D. Budinská)
- **30. 9. 2019** – odborný seminár „**Ako rozeznat autizmus – Modul 3 – dospelý vek**”, NAUTIS, Praha (J. Kántorová, Ľ. Melocíková)

- **10. až 11. 10. 2019** – kazuistická konferencia **Autizmus v praxi**, Praha (L. Gvozdjaková, J. Kántorová, K. Nakládalová, O. Rajecová)
- **15. až 16. 10. 2019** – školenie „**Práca so skupinou**” MODUL 2, Coachingplus, Bratislava (D. Budinská)
- **17. 10. 2019** – odborný seminár „**Test SON-R**”, VÚDPAP, Bratislava (K. Baboľová, J. Solárová)
- **21. 10. 2019** – odborný seminár „**Překonávání obtíží při začlenění žáka s PAS do kolektivu třídy**”, NAUTIS, Praha (H. Krajčíková, A. Opálková)
- **23. 10. 2019** – odborný seminár „**Deti so ŠVVP v materskej škole**”, VÚDPAP, Bratislava (H. Krajčíková)
- **25. 10. 2019** – **pracovné stretnutie pracovníkov SCŠPP** (O. Rajecová)
- **7. až 8. 11. 2019** – medzinárodná odborná konferencia „**Diet'a v ohrození**”, VÚDPAP, Bratislava (D. Budinská, A. Opálková, J. Solárová)
- **13. 11. 2019** – odborný seminár „**Ako sa brániť nerpavdám**”, PDCS, Bratislava (L. Gvozdjaková)
- **20. 11. 2019** – odborný seminár „**Raná intenzivní behaviorální intervence - jak používat ABA s temi nejmenšími**”, Masarykova univerzita, Brno (A. Opálková, A. Kudjaková)
- **25. 11. 2019** – odborný seminár „**Tvorba a realizácia IVP**”, VÚDPAP, Bratislava (H. Krajčíková)
- **10. až 11. 12. 2019** – školenie „**Práca so skupinou**” MODUL 1, Coachingplus, Bratislava (D. Budinská)

2.7 Osveta

Pravidelne sa zúčastňujeme verejných prezentácií a diskusií, cieľom ktorých je priblížiť širšej verejnosti problematiku autizmu a sprostredkovať rôzne prístupy v starostlivosti o ľudí s autizmom:

- **január 2019** – **Kamarátsky ples** – podpora centra výťažkom z tomboly
- **24. 3. až 26. 3. 2019** – **predajná výstava** klientov Autistického centra Andreas **NÁŠ MODRÝ VESMÍR** v Európskom parlamente v Štrasburgu
- **1.4.2019** – „**Modrá fotka**“ – súťaž o najmodrejšiu fotku „Skupina v modrom“ a „svet je modrý“
- **2.4.2019** – „**Noc s Andersenom**“ – premietanie filmu a osveta autizmu na Univerzite Sv. Cyrila a Metoda v Trnave
- **9.5.2019** – vyhodnotenie súťaže „**Modrá fotka**“
- **27. 9. 2019** – „**Pozrime sa na to. Ako sa prejavuje autizmus**“ – (diskusná relácia s riaditeľkou centra Kateřinou Nakládalovou, liečebnou pedagogičkou Oľgou Rajecovou a riaditeľom spoločnosti SPOSA Ivanom Štubňom)
- **19. 11. 2019** – „**Ranné správy na RTVS** (rozhovor s Kateřinou Nakládalovou)

Na konci roku 2019 sme v spolupráci so spoločnosťou Kompot vytlačili tričko s originálnou ilustráciou nášho klienta Dušana H. Výťažok z predaja podporí arteterapiu v centre Andreas. Tričko sa predáva na e-shope a v predajni Kompot v Bratislave.

Taktiež sme pokračovali s výrobou a predajom vianočných, veľkonočných a detských pohľadníc s originálnymi obrázkami detí a mladých ľudí s autizmom. Pohľadnice predávame v bratislavskom Artfore.

2.8 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas

Počas roka sa snažíme pozývať „vonkajšiu“ komunitu k nám do centra, čím nadväzujeme bližšie kontakty so susedmi alebo inou komunitou (firmy, spoločenstvá, školy). Otvárame tak priestor pre ďalšiu obohacujúcu spoluprácu. Cieľom aktivít je nadviazanie bližších kontaktov a predstavenie činnosti nášho centra, ako aj výsledkov aktivít našich klientov. Dobrovoľníci často navštevujú naše centrum za účelom pomoci. Najmä v záhrade ale aj v budove pomáhajú v činnostiach, na ktoré nám ostáva málo času. Iní dobrovoľníci prichádzajú z radov študentov pomáhajúcich profesií, ktorí nám pomáhajú v rámci denného tábora počas letných prázdnin. Pravidelne, jeden krát do roka, k nám chodia dobrovoľníci z troch rôznych firiem.

Začínajú nás však pravidelne navštevovať aj individuálni dobrovoľníci, ktorí sa venujú buď konkrétnym klientom v rámci arteterapie alebo nosia PET fľašky, ktoré naši klienti stláčajú. **V roku 2019 nám na individuálnej báze pravidelne pomáhalo deväť dobrovoľníkov.**

- **28. 5. 2019** – **Dobrovoľnícka pomoc žien z IWCB** (International Women´s club Bratislava) v záhrade centra
- **8. až 9. 6. 2019** – dobrovoľnícka aktivita „**Naše mesto**“ prostredníctvom Nadácie Pontis
- **26. 6. 2019** – **Dobrovoľnícka pomoc** zo spoločnosti BKS BANK
- **20. 9. 2019** – **Dobrovoľnícka pomoc** v rámci Týždňa Dobrovoľníctva (ZŠ Hlboká v Bratislave)
- **26. 9. 2019** – komunitná aktivita „**Záhradná slávnosť**“ v záhrade centra Andreas
- **4. 10. 2019** – **Dobrovoľnícka pomoc** z firmy Astellas Pharma
- **14. 11. 2019** – zúčastnili sme sa celoslovenskej zbierky **HODINA DEŤOM**

2.9 Trhy a iné dobročinné akcie

Svoju činnosť v oblasti autizmu nepriamo prezentujeme aj na rôznych mestských trhoch a iných verejno-spoločenských aktivitách, na ktorých ponúkame výrobky našich klientov za dobrovoľný alebo benefičný príspevok. Výrobky tiež ponúkame na e-shope SASHE prostredníctvom projektu Dobrá krajina.

- **20. 3. 2019** – predajné trhy **OPEN MARKET** v spoločnosti DELL
- **1. až 4. 5. 2019** – **predajná výstava** klientov Autistického centra Andreas **AUTISTI-ARTISTI** v kníhkupectve Artforum v Bratislave
- **29. 4. 2019** – predajná výstava originálnych výrobkov detí s autizmom na **Konferencii zameranej na autizmus** na Univerzite Sv. Cyrila a Metoda v Trnave
- **13. až 17. 5. 2019** – predajná výstava obrazov detí a mladých ľudí s autizmom na konferencii „**Metro ON Line**“ v Poprade
- **1. až 2. 6. 2019** – predajná výstava originálnych maliieb detí s autizmom na „**Víkende otvorených parkov a záhrad**“ v Botanickej záhrade SPU v Nitre
- **7. až 9. 6. 2019** – **Keramické trhy** na Radničnom námestí v Pezinku

- **5. 7. 2019** – predaj originálnych výrobkov detí s autizmom na **TEDEX** v Bratislave
- **15. 9. 2019** – **Dobry trh na Panenskej**, Bratislava
- **19. 11. 2019** – predajné trhy **Open Market** v spoločnosti DELL, Bratislava
- **24. 11. 2019** – predajné trhy **Charity Bazaar** v tržnici, Bratislava
- **5. až 6. 12. 2019** – **Vianočné trhy** v Národnej banke, Bratislava
- **6. 12. 2019** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Lenovo, Bratislava
- **6. 12. 2019** – **Vianočné trhy** v škôlke VILKO, Bratislava
- **9. 12. 2019** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Swiss Re, Bratislava
- **13. 12. 2019** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Ernst&Young, Bratislava
- **13. 12. 2019** – **Vianočné trhy** v spoločnosti KPMG, Bratislava

3. Príjmy a výdavky

- Príjmy za rok 2019 boli celkovo v sume 245 774,72 EUR
- Výdavky za rok 2019 boli celkovo v sume 245 538,48 EUR

(Členenie príjmov je uvedené v kapitole č. 4. „Prehľad príjmov a darov“)

- Konečný zostatok v pokladni k 31. 12. 2019 bol 367,06 EUR
- Konečný zostatok na účtoch k 31. 12. 2019 bol 52 378,88 EUR
- Konečný zostatok spolu 52 745,94 EUR

Členenie výdavkov:

spotreba materiálu	13 620,84 EUR
opravy a udržiavanie	3 425,03 EUR
spotreba energie	7 696,46 EUR
ostatné služby	30 221,19 EUR
osobné náklady	151 343,36 EUR
odpisy	34 529,85 EUR
dane a poplatky	635,41 EUR
<u>ostatné náklady</u>	<u>4 066,34 EUR</u>

výdavky celkom 245 538,48 EUR

Všetky výdaje boli vynaložené v súvislosti so zaregistrovanými službami.
Vid'. Účtovná uzávierka a Správa audítora.

4. Prehľad príjmov o daroch, príspevkoch a príjmoch za rok 2019

P.č.	Zdroj	Dar v eurách	Príspevok v eurách	Príjem v eurách	Pozn.
	Úroky			14,71	
	Príspevky z verejných zbierok		31,40		
	Príspevky z podielu zaplatenej dane		29 174,40		
	VÚC		87 868,32		
	Grant Nadácie Pontis Bratislava - Staré mesto a hl. mesto		2 203,99		
	Tržby z predaja služieb		1 600,00	91 964,20	
	Tržby z predaja tovaru			5 146,49	
	Príspevky od FO – ostatné	568,70			
	Dar – Róbert Garafa	1 100,00			
	Dar – Kateřina Nakládalová	3 500,00			
	Dar – Jana Adamcová	2 000,00			
	Príspevok Nadácia Orange		8 000,00		
	OZ dakujeme.sk	1 100,00			
	Príspevok Nadácia Pontis		425,00		
	Príspevok Nadácia Tatra		1 000,00		
	banky		8 840,17		
	Príspevok ELLIX AG	250,00			
	Dar - GEOTECH Bratislava	964,00			
	Dar – ostatné PO			23,34	
	Ostatné				
	Spolu	9 482,70	139 143,28	97 148,74	

5. Stav pohybu majetku a záväzkov

Na stave majetku nedošlo počas roka 2019 k žiadnym zásadným zmenám, z majetku nebol žiaden vyradený. Nezisková organizácia je aj naďalej majiteľom objektu so záhradou na Galandovej 7, nadobudnutého kúpnu zmluvou z roku 2003 a zrekonštruovaného počas rokov 2004 až 2006. Zmeny účtovné sú uvedené v pripojených účtovných výkazoch.

6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie

Naša organizácia počas roka 2019 pracovala v spolupráci so správnu a dozornou radou v nasledujúcom zložení. Ku žiadnej zmene počas roku 2019 nedošlo.

Správna rada

Ing. Jana Pšenáková – *predsedkyňa Správnej rady*
Pavol Klučka
Ing. Roman Mészáros
Ing. Rastislav Nakládal
MUDr. Jozef Šóth, CSc.

Dozorná rada

Františka Ďurkovská
Eva Trnačevičová
Vanesa Vojtíšková

Členovia Správnej rady a Dozornej rady neziskovej organizácie Autistické centrum Andreas® n. o. vykonávajú svoju funkciu bez nároku na odmenu.

Správna rada prerokovala a nadpolovičnou väčšinou schválila predloženú účtovnú závierku za rok 2019 dňa 9. 6. 2020.

7. Ďalšie údaje určené správnu radou

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje na zverejnenie vo výročnej správe.

8. Vyjadrenie revízora

Autistické centrum Andreas® n. o. nemá revízora.

V Bratislave, 28. 6. 2020

Ing. Kateřina Nakládalová
riadiťka

Autistické centrum Andreas® n. o.

Galandova 7, 811 06 Bratislava I.; T: +421 2 544 10 907